

Posudek k bakalářské práci Romana Přikryla

Roman není „plodný autor“. K realizaci uměleckého díla se přibližuje pomalu a téma se potřebuje důkladně prozkoumat. To mě naplňuje nadějí.

Založením je Roman introvertní melancholik a jedním z jeho ústředních témat jsou lidské emoce - emoce uzavřené v krabici Persony. Zkoumá, jakých mohou nabývat podob, když probublávají na povrch. Vytváří modely těchto procesů a podob.

V Romanově bakalářské práci je setkáním mezi modelem – vizuálním vyjádřením konceptu – a iniciací do smyslově-duševní zkušenosti. Rovněž tentokrát práci předcházela zkoumání, o nichž vám v obhajobě povypráví sám. Kvůli nim ale o výsledné projekci uvažuji jako o vrstevnatém díle, jehož viditelná úroveň postupně přechází v úroveň neviditelnou (představme si gradient).

Hodně z toho ale zůstává skryto a ví o tom pouze zasvěcenci.

Divák rozpozná viditelnou úroveň (vidí a uvědomuje si ji). Vidí stěnu. Vidí její iluzi. Vidí její iluzi? Vidí stěnu? Zaujalo mě, jak Roman usiluje o vizuální hranu mezi přítomností a nepřítomností své práce.

Vedle toho Roman operuje s vírou, že vytváří model vlastního smyslově-duševního prožitku, který zažil na jindy na jiném místě (o tom vám opravdu má povyprávět on) a že tento jeho model má sílu způsobit naší psychice něco podobného. Co oči vidí, duše činí. Subjektivní psychická projekce (introvertův motiv) se má externalizovat a pokud možno zprostředkovat. Lidská rasa má schopnost zahlédnout a prožít určitý duševní stav z jeho znakové reprezentace. Na tom je ostatně založena spousta umění. Nejenom memy je živ člověk. Také svým nevědomím je vykrmován. A v něm, jak to známe od Junga, by měly být jisté archetypální vzorce, které nás rozechvívají všechny.

Co to je za umění, která nám má způsobit „psychickou újmu“? Není zde ale pouze vědomě pracováno s přístupem, kterého řada výtvarných umělců užívá „bezvědomě“? Či o něm ví, ale neodkazuje na něj? Ani Roman na to přímo neupozorňuje. Je to chyba? Nebylo by ale jeho dílo jinak pouze přehlednou intelektuální pastvou? A na druhou stranu, nespádá takhle diváka pouze k závěru, že jde o zajímavě formální řešení formalistického díla, v němž mohou intelektuálně rezonovat pouze spekulace o vztazích mezi liniemi, stěnou a třetí prostorovou dimenzí a časem?

U jeho práce jsem nucen přemýšlet, co z výše uvedeného má dominovat. Je to dobře? A budou o tom přemýšlet i ti, kteří nedostanou potřebné kvantum informací? Jistěže ne.

Obloukem se mi však do těchto úvah vrací „nevědomí“ jako úhelný kámen celé práce.

Přestože mám pochybnosti o dotaženosti řešení a formě prezentace práce před komisí, nevidím jinou možnost, jak je za daných okolností řešit. A jako kurátor výstavy *a b c d e f* hodnotím stupněm A.

Jiří Ptáček

